

Dariusz P. Kała

Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej (zagadnienia wybrane)

Palestra 58/5-6(665-666), 79-84

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UZNANIE I STWIERDZENIE WYKONALNOŚCI WYROKU SĄDU POLUBOWNEGO LUB UGODY PRZED NIM ZAWARTEJ (ZAGADNIENIA WYBRANE)

1. ŚRODKI ZASKARŻENIA POSTANOWIENIA O UZNANIU LUB STWIERDZENIU WYKONALNOŚCI

O uznaniu krajowego wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed sądem polubownym sąd państwowy orzeka postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym¹, na które służy zażalenie (art. 1214 § 1 k.p.c.), niezależnie czy postanowienie to uwzględnia, czy nie wnioszek o uznanie². Sąd stwierdza wykonalność wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej, możliwych do wykonania w drodze egzekucji, nadając im klauzulę wykonalności³. Na postanowienie sądu stwierdzającego wykonalność wyroku sądu polubownego przysługuje zażalenie (art. 1214 § 2 k.p.c.)⁴. Sąd stwierdza wykonalność wyroku na posiedzeniu niejawnym (art. 766 k.p.c.), chyba że zachodzi potrzeba wyznaczenia rozprawy⁵. Postanowienie o nadaniu klauzuli wyrokowi arbitrażowemu wywołuje podwójny skutek. Jeżeli przepisy dopuszczają możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, to jednocześnie zażalenie może się opierać na braku podstaw do stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego⁶.

¹ W doktrynie uznaje się, że sąd może jednak w każdym przypadku wyznaczyć rozprawę na podstawie art. 148 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – por. M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie postarbitrażowe*, (w:) *System Prawa Handlowego*, red. S. Włodyka, *Arbitraż handlowy*, t. 8, red. A. Szumański, Warszawa 2010, s. 679.

² Por. T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd arbitrażowy*, Warszawa 2008, s. 366.

³ Szerzej na ten temat zob. M. Sorysz, *Nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi i ugodzie sądu polubownego – zagadnienia wybrane*, „ADR. Arbitraż i Mediacja” 2011, nr 4; Ł. Błaszczak, J. Kuźmicka-Sulikowska, *Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności i wniosek o stwierdzenie wykonalności a przerwanie biegu przedawnienia roszczeń*, „Polski Proces Cywilny” 2012, nr 2, s. 209–244.

⁴ Regulacja ta weszła w życie na skutek nowelizacji k.p.c. dokonanej ustawą z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2010 r. nr 155, poz. 1037). Przed nowelizacją doktryna uważała, że sąd orzekał w tej materii postanowieniem (art. 354 k.p.c.): Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo polubowne (arbitraż)*, Warszawa 2007, s. 295; B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie w sprawach o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów polubownych w Polsce. Uwagi na tle nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego*, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2007, z. 2, s. 553; A. Zieliński, (w:) A. Zieliński (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1694; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 374; Ł. Błaszczak, *Krajowy i zagraniczny wyrok sądu polubownego jako tytuł egzekucyjny (wybrane zagadnienia)*, „Przegląd Prawa Egzekucyjnego” 2009, nr 9, s. 19, na które przysługiwało zażalenie (art. 795 k.p.c.): Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 295; B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 553; A. Zieliński, (w:) *Kodeks*, s. 1694; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 366; Ł. Błaszczak, *Krajowy*, s. 19; M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 679.

⁵ Por. M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 679.

⁶ Por. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 553; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 366; Ł. Błaszczak, *Krajowy*, s. 20.

Ani aktualne, ani wcześniejsze przepisy arbitrażowe nie regulują kwestii dopuszczalności skargi kasacyjnej od postanowienia sądu drugiej instancji, oddalającego zażalenie na postanowienie o uznaniu lub stwierdzeniu wykonalności krajowych orzeczeń arbitrażowych lub ugód zawartych przed takimi sądami. Według postanowienia Sądu Najwyższego, wydanego jeszcze pod rządami nieznowelizowanych przepisów arbitrażowych, a odnoszącego się do krajowych orzeczeń polubownych, „od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie co do stwierdzenia wykonalności orzeczenia polubownego kasacja (obecnie: skarga kasacyjna – dop. D. K.) nie przysługuje”⁷. Teza i argumentacja SN zachowują swoją aktualność i należy zgodzić się z poglądem, że również w aktualnym stanie prawnym skarga kasacyjna od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie co do uznania lub stwierdzenia wykonalności nie przysługuje⁸.

Sąd Najwyższy stwierdził także, że: „na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania w sprawie o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed takim sądem w Polsce nie przysługuje zażalenie”⁹.

O uznaniu i stwierdzeniu wykonalności zagranicznego wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed sądem polubownym sąd państwowy orzeka postanowieniem (art. 354 k.p.c.)¹⁰, na które służy zażalenie (art. 795 k.p.c.)¹¹. Postanowienie o nadaniu klauzuli wyrokowi arbitrażowemu wywołuje podwójny skutek. Jeżeli przepisy dopuszczają możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, to jednocześnie zażalenie może się opierać na braku podstaw do stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego¹².

Nowelizacja przepisów k.p.c.¹³ usankcjonowała wyrażane przed nowelizacją poglądy

⁷ Postanowienie SN z 22 września 1999 r., I CKN 654/99, OSNC 2000, nr 3, poz. 61.

⁸ Por. A. Tyneł, *Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2005, nr 9, s. 16; R. Morek, *Mediacja i arbitraż (art. 183¹–183¹⁵, 1154–1217 KPC)*, Warszawa 2006, s. 383; Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 296; A. Zieliński, (w:) *Kodeks*, s. 1695; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 368; K. Weitz, *Skarga kasacyjna w sprawach o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed takim sądem*, „Palestra” 2009, nr 3–4, s. 231; orzeczenie SN z 13 października 2004 r., I CZ 102/04 (niepubl.); postanowienie SN z 4 lipca 2008 r., I CZ 139/07, OSNC-ZD A/2009, poz. 18, s. 91, „Monitor Prawniczy” 2009, nr 10; postanowienie Sądu Najwyższego z 20 maja 2011 r., IV CZ 18/11, opubl. Legalis.

⁹ Postanowienie SN z 4 lipca 2008 r., I CZ 139/07, OSNC-ZD A/2009, poz. 18, „Monitor Prawniczy” 2009, nr 10.

¹⁰ Por. Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 300; B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 553; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 374; Ł. Błaszczak, *Krajowy*, s. 19.

¹¹ Por. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 553; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 366; T. Ereciński, *Postępowanie o stwierdzenie wykonalności zagranicznego wyroku arbitrażowego (zagadnienia wybrane)*, „ADR. Arbitraż i Mediacja” 2009, nr 1, s. 71; Ł. Błaszczak, *Krajowy*, s. 19–20. „Do uznania i stwierdzenia wykonalności wyroków i ugód zagranicznych zastosowanie mają, co do zasady, przepisy zawarte w art. 1214 § 1 k.p.c., w zakresie, w jakim dana kwestia nie została inaczej uregulowana w art. 1215 k.p.c. Art. 1215 k.p.c. wprowadza bowiem regulację szczególną w stosunku do ogólnych reguł określonych w art. 1214 k.p.c. dotyczącą wyłącznie wyroków i ugód zagranicznych” – M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 709–710.

¹² Por. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 553; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 366; T. Ereciński, *Postępowanie*, s. 71; Ł. Błaszczak, *Krajowy*, s. 20.

¹³ Ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2010 r. nr 155, poz. 1037).

doktryny i judykatury opowiadające się za dopuszczalnością skargi kasacyjnej od postanowienia sądu drugiej instancji, oddalającego zażalenie na postanowienie o uznaniu lub stwierdzeniu wykonalności zagranicznych orzeczeń arbitrażowych lub ugód zawartych przed takimi sądami. W obecnym stanie prawnym od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą przysługuje skarga kasacyjna; można także żądać wznowienia postępowania zakończonoego prawomocnym postanowieniem w przedmiocie uznania lub stwierdzenia wykonalności oraz stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia wydanego w tym przedmiocie (art. 1215 § 3 k.p.c.).

Pod rządami dawnych przepisów arbitrażowych Sąd Najwyższy uznał, że „od postanowienia sądu drugiej instancji, kończącego postępowanie w sprawie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego lub wydanego za granicą orzeczenia sądu polubownego (arbitrażowego) przysługuje kasacja”¹⁴ (obecnie: skarga kasacyjna – dop. D. K.). Sąd Najwyższy pogląd ten podtrzymał w postanowieniu z 4 lipca 2008 r.¹⁵ Twierdzenie swoje oparł na argumente, że postępowanie o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed takim sądem ma charakter postępowania pomocniczego, a nie postępowania w sprawie, i dlatego nie ma zastosowania art. 398¹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Natomiast postępowanie o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody wydanej za granicą należy uznać za „odpowiednik” postępowania w sprawie, co przesądza o dopuszczalności skargi kasacyjnej.

W doktrynie w związku z poprzednim stanem prawnym dominował pogląd, z którym należało się zgodzić i który był zgodny z linią orzecniczą SN, opowiadający się za dopuszczalnością skargi kasacyjnej od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie uznania lub stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed takim sądem¹⁶.

W postanowieniu z 18 stycznia 2007 r.¹⁷ Sąd Najwyższy rozwinął przekonującą argumentację, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie uznania lub stwierdzenia wykonalności zagranicznego orzeczenia arbitrażowego nie stanowi warunku „istotnie uciążliwszego” w rozumieniu art. III konwencji nowojorskiej, w porównaniu z niedo-

¹⁴ Postanowienie SN z 9 lutego 1999 r., I CKN 887/98, OSNC 1999, nr 10, poz. 172; zob. postanowienie SN z 18 września 1998 r., III CKN 309/98, OSNC 1999, nr 3, poz. 54; postanowienie SN z 27 kwietnia 2001 r., III CZ 4/01, OSNC 2001, nr 12, poz. 184.

¹⁵ ICZ 139/07, OSNC-ZD A/2009, poz. 18, s. 91, „Monitor Prawniczy” 2009, nr 10. Za dopuszczalnością skargi kasacyjnej w sprawie uznania wyroku zagranicznego sądu polubownego opowiedział się SN w postanowieniu z 18 stycznia 2007 r., I CSK 330/06, OSNC 2007, nr 12, poz. 185.

¹⁶ Por. A. Tynel, *Uznanie*, s. 16; R. Morek, *Mediacja*, s. 283; Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 296; T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 367; K. Weitz, *Skarga*, s. 231; P. Grzegorzcyk, *W ramach której z podstaw kasacyjnych należy zarzucać naruszenie przepisów regulujących warunki uznania orzeczenia sądu państwa obcego lub wyroku sądu polubownego wydanego za granicą?*, „Polski Proces Cywilny” 2010, nr 1, s. 78. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *(Postępowanie, s. 553–554)* uznawali brak podstaw dla skargi kasacyjnej, co oceniają krytycznie i uznają możliwość wnoszenia pytań prawnych do SN w tej materii. T. Ereciński, K. Weitz, *(Sąd, s. 367)* uznawali potrzebę ustawowego przesądzenia tej kwestii.

¹⁷ I CSK 330/06, OSNC 2007, nr 12, poz. 185.

puszczalnością skargi kasacyjnej w odniesieniu do krajowych orzeczeń arbitrażowych. Argumentację tę warto przytoczyć tutaj *in extenso*:

„Po pierwsze, dopuszczalność skargi kasacyjnej nie jest okolicznością warunkującą uznanie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą, ponieważ skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, z którego strona może skorzystać albo nie. Ponadto dopuszczalność skargi kasacyjnej, w zależności od okoliczności sprawy, może działać na korzyść albo niekorzyść uznania wyroku. Przykładowo, jeśli sąd drugiej instancji oddalił wnioski o uznanie, wniesienie skargi kasacyjnej może doprowadzić do tego, że wyrok zostanie uznany (...).

Po drugie, orzeczenie sądu drugiej instancji w przedmiocie uznania staje się prawomocne bez względu na to, czy chodzi o uznanie wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce, czy o uznanie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą. W obu wypadkach wyrok sądu polubownego, wydany w Polsce lub za granicą po dwuinstancyjnym postępowaniu, zostaje prawomocnie zrównany z wyrokiem sądu państwowego. Dopuszczalność skargi kasacyjnej w wypadku postępowania o uznanie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą tego nie zmienia, lecz tylko otwiera możliwość weryfikacji prawomocnego postanowienia sądu drugiej instancji.

Po trzecie, trudno mówić o «dyskryminacji» wyroków zagranicznych sądów polubownych z powodu dopuszczalności skargi kasacyjnej w postępowaniu o ich uznanie, skoro skarga taka może być postrzegana jako «ekwiwalent» braku możliwości wniesienia przed sąd polski skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą. Podnieść przy tym należy, że z tego punktu widzenia nie ma znaczenia, czy skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą może być wniesiona w państwie, w którym albo według prawa którego wyrok został wydany”.

Sąd Najwyższy uznał także, że z punktu widzenia podstaw kasacyjnych należy przyjąć, iż zarzuty dotyczące naruszenia tzw. materialnych warunków uznania (art. IV i V konwencji nowojorskiej) powinny być podnoszone w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.)¹⁸. Zarzuty dotyczące przepisów regulujących tok postępowania o uznanie powinny być natomiast podnoszone w ramach drugiej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie uznania wyroku sądu polubownego wydanego za granicą podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym¹⁹.

W sprawie o uznanie wyroku sądu polubownego wydanego za granicą sąd pierwszej instancji, odrzucając zażalenie na posiedzeniu niejawnym, orzeka w składzie jednego sędziego²⁰.

¹⁸ Z poglądem tym zgadza się P. Grzegorzczuk, *W ramach*, s. 82; zob. cytowane tam orzecznictwo niepotwierdzające tej tezy.

¹⁹ Tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 24 czerwca 2009 r., I CSK 538/08, OSNC-ZD D/2009; pogląd ten aprobuje D. P. Kała, *Zażalenie na postanowienie w przedmiocie uznania wyroku sądu polubownego wydanego za granicą. Glosa do postanowienia z dnia 24 czerwca 2009 r. (I CSK 538/08)*, „Przegląd Sądowy” 2011, nr 2, s. 119.

²⁰ Uchwała SN z 17 stycznia 2008 r., III CZP 112/07, OSNC 2009, nr 1, poz. 5 – cyt. za M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 710.

2. JURYSDYKCJA KRAJOWA W SPRAWIE UZNANIA LUB STWIERDZENIA WYKONALNOŚCI

Jurysdykcję krajową w zakresie sądownictwa polubownego wyznacza art. 1156 k.p.c. Łącznikiem uzasadniającym jest lokalizacja miejsca postępowania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. *Lex specialis* wobec art. 1156 k.p.c. jest art. 1212 § 2 k.p.c., z którego wynika, że w kwestii uznania lub stwierdzenia wykonalności sądom polskim przysługuje jurysdykcja krajowa, niezależnie od tego, w jakim państwie został wydany wyrok sądu polubownego lub ugoda przed nim zawarta. Jurysdykcja krajowa sądów państwowych w zakresie sądownictwa polubownego ma charakter bezwzględny i nie podlega dyspozycji stron²¹.

3. ZBIEG SKARGI O UCHYLENIE WYROKU SĄDU POLUBOWNEGO Z POSTĘPOWANIEM O UZNANIE LUB STWIERDZENIE WYKONALNOŚCI

Zgodnie z art. 1216 § 1 k.p.c., jeżeli wniesiono skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego, sąd państwowy, do którego wniesiono wniosek o uznanie lub stwierdzenie wykonalności tego wyroku, może odroczyć rozpoznanie sprawy, tj. wniosku o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku. Sąd państwowy w Polsce może odroczyć rozpoznanie sprawy także wtedy, gdy skargę o uchylenie zagranicznego wyroku sądu polubownego wniesiono w państwie jego wydania. Informację o wniesieniu skargi sąd poweźmie z reguły w wyniku zawiadomienia strony²². Odroczenia dokonuje sąd na mocy art. 156 k.p.c.²³ Błędny jest zatem pogląd o możliwości zawieszenia²⁴ postępowania z urzędu.

Ustawodawca nie przewidział żadnych kryteriów, przy uwzględnieniu których ma nastąpić odroczenie rozpoznania sprawy. Kryteria te zostały wypracowane w orzecznictwie sądów zagranicznych. Sąd powinien odroczyć rozpoznanie sprawy, jeżeli odroczenie jest celowe, istnieje prawdopodobieństwo uchylenia wyroku sądu polubownego lub powstania niepowetowanej szkody. Strona wnosząca o odroczenie powinna wykazać, że wnosi skargę w dobrej wierze, a nie w celu opóźnienia wykonania wyroku²⁵.

Odroczenie powinno być ustanowione do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego²⁶.

²¹ Por. Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 301; T. Erciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 68–69, 364; T. Erciński, *Postępowanie*, s. 67. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, (*Postępowanie*, s. 541) uznają jurysdykcję sądów polskich o uznanie lub stwierdzenie wykonalności zagranicznego orzeczenia sądu polubownego, lecz nie na mocy art. 1212 § 2, ale na mocy art. 1156 zd. 2. M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 672 uznają, że art. 1212 § 2 k.p.c. nie stanowi *lex specialis* wobec art. 1156 k.p.c.

²² Por. Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 291; T. Erciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 378.

²³ Por. T. Erciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 378.

²⁴ Tak P. Wierzbicki, *Wykonalność orzeczeń zagranicznych sądów polubownych na podstawie Konwencji nowojorskiej o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń arbitrażowych*, „Monitor Prawniczy” 2004, nr 5, s. 239; Ł. Błaszczak, M. Ludwik, *Sądownictwo*, s. 311; B. Jarco, *Uchylenie zagranicznego wyroku sądu polubownego a jego uznanie na terytorium Polski*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2008, nr 2, s. 33; M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 680.

²⁵ Por. B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 557–559; T. Erciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 378–379.

²⁶ Por. R. Morek, *Mediacja*, s. 292; B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 557–558; A. Zieliński, (w:) *Kodeks*, s. 1699.

Jeżeli strona chcąc powstrzymać uznanie lub wykonanie wyroku sądu polubownego wnieśnie o odroczenie rozpoznania sprawy w przedmiocie uznania lub stwierdzenia wykonalności, to sąd, na wniosek strony żądającej uznania lub stwierdzenia wykonalności, może nakazać stronie wnoszącej o odroczenie złożyć stosowne zabezpieczenie. Decyzja sądu ma charakter uznaniowy i sąd nie ma obowiązku nakazać złożenia zabezpieczenia. Jeżeli wady wyroku zaskarżonego skargą są oczywiste, rozpoznanie sprawy należy odroczyć bez ustanawiania zabezpieczenia²⁷.

Zasady powyższe należy stosować odpowiednio do ugody zawartej przed sądem polubownym (art. 1216 § 3 k.p.c.). Zasadność tej regulacji stała się przedmiotem kontrowersji w doktrynie. Według jednego poglądu art. 1216 § 3 k.p.c. jest zbędny, gdyż od ugody zawartej przed sądem polubownym nie można wnieść skargi o uchylenie, tak jak w przypadku wyroku sądu polubownego²⁸. Skoro nie można wnieść skargi o uchylenie ugody, to nie ma możliwości powstania jej zbiegu z wnioskiem o uznanie lub stwierdzenie wykonalności. Według drugiego poglądu, z którym należy się zgodzić, odesłanie zawarte w art. 1216 § 3 k.p.c. jest zasadne, gdyż ugoda może być kwestionowana przez powództwo o ustalenie nieważności ugody lub przez inny środek prawny przewidziany w obcym prawie, a art. 1216 § 3 k.p.c. należy stosować odpowiednio. Wówczas dojdzie do zbiegu rzeczowego powództwa z wnioskiem o uznanie lub stwierdzenie wykonalności²⁹.

²⁷ Por. tamże, s. 558.

²⁸ Por. A. Tynel, *Uznanie*, s. 16; R. Morek, *Mediacja*, s. 293; B. Kordasiewicz, W. Sadowski, *Postępowanie*, s. 557.

²⁹ Por. T. Ereciński, K. Weitz, *Sąd*, s. 379; M. Łaszczuk, J. Szpara, *Postępowanie*, s. 681.

Summary

Dariusz P. Kała

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF AN ARBITRATION AWARD OR SETTLEMENT BEFORE IT ENTERED (SELECTED ISSUES)

This paper addresses the issue of challenging the decision to grant or declaration of enforceability, national jurisdiction and the recognition and declaration of enforceability of the confluence of the action for annulment of an arbitration award to the proceedings for recognition or enforcement. The court of the enforcement of the arbitration award may be appealed. The annulment of the second-instance court decision dismissing the complaint on the recognition or declaration of enforceability is not entitled. In terms of recognition or declaration of enforceability, Polish courts have jurisdiction, regardless of the domestic country in which the judgment was issued an arbitration award or settlement before it concluded. If you filed an action for annulment of an arbitration award, the state court to which an application for recognition or enforcement of the judgment, it may stay the proceedings.

KEY WORDS: enforcement, arbitration award, arbitration

POJĘCIA KLUCZOWE: stwierdzenie wykonalności, wyrok sądu polubownego, arbitraż, sądownictwo polubowne